

Sajtóközlemény
Luxembourg, 2021. április 21.

Jobban kell ösztönözni az uniós űrszolgáltatások használatát

Az Európai Számvevőszék ma közzétett különjelentése szerint az Európai Unió mindeddig nem aknáztta ki maradéktalanul az uniós űrprogramokban rejlő lehetőségeket. A műholdas programok, elsősorban a Galileo és a Kopernikusz, ugyan értékes szolgáltatásokat és adatokat nyújtanak, határozottabb fellépés volna szükséges ahhoz, hogy a jelentős eddigi beruházás (18 milliárd euró) hasznosuljon, és hogy optimalizálni lehessen az űrprogramok által a társadalom és a gazdaság számára nyújtott előnyöket. A számvevők szerint a szolgáltatások igénybevételének hatékony ösztönzéséhez átfogó stratégiára, célzottabb fellépésre és a szabályozási keret jobb kihasználására van szükség.

Az Unió jelenleg három űrprogrammal rendelkezik, közülük kettőre irányul a beruházások oroszánrészre: az egyik a Kopernikusz, amely Föld-megfigyelési műholdak adatait bocsátja rendelkezésre, a másik a Galileo globális navigációs és helymeghatározó műholdrendszer. Ezek az űrprogramok az Unió számára 2020 végéig 18,3 milliárd euró kiadással jártak. A 2021–2027-es időszakra az Unió erre a területre több mint 14 milliárd eurót különített el. 2016. évi stratégiájában az Európai Bizottság törekedett arra, hogy maximalizálja az európai űrprogramok gazdasági és társadalmi előnyeit, azt azonban nem tisztázta, hogy pontosan mely előnyökre törekszik. Nem határozott meg egyértelmű célszámokat és időkeretet sem, és azt sem pontosította, hogy mit és mikorra kell elérni.

„Technológiai szempontból az Unió sikeresen vált globális szereplővé a műholdas Föld-megfigyelési és navigációs szolgáltatások terén. Nem rendelkezik azonban olyan átfogó megközelítéssel az űrszolgáltatások igénybevételének támogatására, amelynek révén a jelentős közberuházások teljes mértékben megtérülhetnének – nyilatkozta Mihails Kozlovs, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. – Mivel a 2021–2027-es időszak legtöbb intézkedése még indulási szakaszban van, ellenőrzésünk, reményeink szerint, egy olyan új intézkedéssorozat kezdetét jelentheti, amely hatékonyan segíti majd az Uniót ezen értékes eszközök előnyeinek teljes mértékű kiaknázásában.”

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Az Európai Számvevőszék megállapítása szerint a programok potenciális előnyeinek felmérésére alkalmazott bizottsági megközelítést több hiányosság is jellemzi. A növekedésre és a foglalkoztatásra gyakorolt gazdasági hatás, illetve a programok átfogó előnyei ennek következtében nem ismertek, és azokat alá- vagy túlbecsülhetik.

A számvevők megjegyzik, hogy 2016-ban, a műveletek megkezdésekor, a Galileo-program már nyolc éves késésben volt az eredeti tervekhez képest. Hozzá kell tenni ugyanakkor, hogy több érintett piaci szegmensben (pl. az okostelefonok és a gépjárműipari alkalmazások terén) jelentős előrelépés történt a Galileo-kompatibilis vevőkészülékek alkalmazásának lehetővé tételére és az elterjedés terén. A világ első számú globális navigációs műholdrendszerének, az egyesült államokbeli GPS-rendszernek a piaci elterjedése ugyanakkor még mindig erős, és időbe fog telni, hogy a felhasználók szélesebb körben is elfogadják a Galileót. A helyzetet tovább rontják a sorozatos késedelmek: a Galileónak vannak ugyan más rendszerek által nem kínált funkciói, ezek azonban még nem teljes körűen elérhetők.

A számvevők megállapították továbbá, hogy több, a Kopernikusz-adatok felhasználását előmozdító fő intézkedés nem volt kellően célirányos, illetve nem eredményezte a felhasználás remélt növekedését. Ahhoz, hogy ki tudják fejteni teljes hatásukat, az alkalmazásokat az úragazatnál szélesebb körben kellene igénybe venni, használatuk azonban egyelőre leginkább a szakértőkre és a tudományos szakemberekre szorítkozik. A Kopernikusz-adatokhoz való hozzáférés javult, de azok még mindig túl sok platformon keresztül érhetők el, és mindeddig nem született hosszú távú elképzelés az adatokhoz való hatékony hozzáférésről.

2016. évi európai újstratégiájában a Bizottság elkötelezte magát amellett is, hogy szabályozási intézkedéseket hoz az újtechnológiai megoldások elterjedésének ösztönzése érdekében. Mégis kevés intézkedésre került sor az úrszolgáltatások igénybevételét korlátozó szabályozási és adminisztratív akadályok feltárása terén. A számvevők felhívják a figyelmet arra, hogy a Bizottság csak részben használta ki a szolgáltatások ösztönzésére az uniós jogszabályokban és előírásokban rejlő lehetőségeket, és az uniós újprogramok igénybevételének ösztönzése tekintetében továbbra is jelentős hiányosságok tapasztalhatók mind az uniós jogszabályokban, mind a nemzetközi előírásokban. Számos érintett területen, például a közúti szállításra és a logisztikára, az önvezető autókra vagy a drónokra vonatkozóan, mindmáig jobb esetben hiányos az ágazatspecifikus szabályozás, rosszabb esetben pedig egyáltalán nincs ilyen.

Háttérinformáció

Az Európai Bizottság, az Európai Űrügynökség (ESA), valamint számos más uniós és nem uniós szervezet a tagállamokkal együttműködve, közösen irányítja az uniós újprogramokat.

Az Unió három kiemelt újprogramja: a Kopernikusz, amely a világ legnagyobb Föld-megfigyelési programja; a Galileo, az Európai Unió globális navigációs műholdrendszere (GNSS); és az EGNOS, az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás. Sajátos hatóköre és korlátozott pénzügyi jelentősége miatt az EGNOS-t nem vettük be ellenőrzésünk hatókörébe.

„A Galileo és a Kopernikusz uniós újprogramok: a szolgáltatásokat elindították, igénybevételüket azonban jobban kell ösztönözni” című, 7/2021. sz. különjelentés jelenleg angol nyelven elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu). Rövidesen a többi uniós nyelvi változatot is közzétesszük.

A Számvevőszék az elmúlt évben jelentést tett közzé [a közös agrárpolitika ellenőrzésében használt új képalkotó technológiákról](#).

Különjelentéseit a Számvevőszék bemutatja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, valamint az egyéb érdekelt feleknek, többek között a nemzeti parlamenteknek, az ágazati szereplőknek és a civil társadalom képviselőinek. A jelentéseiben megfogalmazott ajánlások döntő többsége a gyakorlatban végrehajtásra kerül.

A sajtó rendelkezésére áll:

A Számvevőszék sajtóirodája: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547